

משנה שלובה

המשניות הנלמדות השבוע (לפי הלוח היומי) עם רע"ב משולב

כח אר"ב - ה ניסן, נזיר פ"א מ"ד - פ"ב מ"י

נזיר פרק א

ד

הריני נזיר בשער ראשי, וכעפר הארץ, וכחול הים, הרי זה נזיר עולם ומגלח אחת לשלשים יום. הריני נזיר פשע ראשי וכעפר הארץ וכו' הרי זה נזיר עולם. ולא נזיר עולם ממש, דאלו נזיר עולם מגלח אחד לשנים עשר חדש וזה מגלח אחת לשלשים יום, הואיל ותלה נזירותו בדברים חלוקים, הוי כאלו נדר במגן נזירותו כמגן שער ראשו ועפר הארץ, מה שאין כן בנזיר עולם שלא חלק נזירותו שלו אלא נעשה הכל נזירות אחת.

רבי אומר, אין זה מגלח אחת לשלשים יום דכיון דאמר הריני נזיר, הכל נזירות אחת היא ואינו מגלח אלא לשנים עשר חדש כנזיר עולם. ואיזהו שמגלח אחת לשלשים יום, האומר הרי עלי נזירות בשער ראשי דאז מוכיח דנזירותו מפסקות קבל עליו כמגן שער ראשו, וכעפר הארץ, וכחול הים ואין הלכה כרבי:

ה

הריני נזיר מלא הבית או מלא הקפה, בודקין אותו, אם אמר אחת גדולה נזרתי נזירות אחת קבלתי ונראית לי גדולה כמלא הבית, נזיר שלשים יום. ואם אמר סתם נזרתי ולא היה בלבי אלא כמו שידונו חכמים לשוני, רואין את הקפה כאלו היא מלאה חרדל, ונזיר כל ימיו הרי זה נזיר כל ימיו ומגלח כל שנים עשר חדש:

ו

הריני נזיר מכאן עד מקום פלוני, או מדין כמה ימים מכאן עד מקום פלוני, אם פחות משלשים יום, נזיר שלשים יום, ואם לאו, נזיר כמגן הימים:

הריני נזיר מכאן עד מקום פלוני. והחזיק בדרך כדי ללכת לאותו מקום. אבל אם לא החזיק ללכת לאותו מקום, נעשה כאומר מכאן ועד סוף העולם והוי נזיר שלשים יום, בין שהיה המקום קרוב בין שהיה רחוק ואפלו מהלך כמה שנים, שלא נתכונן אלא לנזירות אחת גדולה.

ז

הריני נזיר כמגן ימות החמה, מונה נזירות כמגן ימות החמה שלש מאות ששים וחמש נזירות כמגן ימות החמה. אומר רבי יהודה, מעשה היה, כיון שהשלים מת. רבי יהודה שמעיה לרבי דאפליג אתנא קמא ואמר שהאומר הריני נזיר כמגן ימות החמה הוי נזיר עולם. והביא מעשה להוכיח שאינו נזיר עולם, דמעשה היה וכיון שהשלים מת, ובנזיר עולם לא שיער השלמה, אלא ודאי מונה נזירות. וכן הלכה:

פרק ב

א

הריני נזיר מן הגרורות ומן הדבילה, בית שמאי אומרים, נזיר דסבירא להו לבית שמאי אין אדם מוציא דבריו לבטלה, וכי אמר הריני נזיר אדעתא דלהו נזיר קאמר, וכי נדר אמר מן הגרורות ומן הדבילה, מהדר הוא דבטיה דדר ביה, ואפלו בתוך כדי דבור לא מצי דדר ביה, דסבירא להו הקדש בטעות שמיה הקדש ולא שיער ביה שאלה ולא חזרה, והוא הדין בנזיר דכתיב ביה (במדבר ו) קדוש יהיה, הלכה הוי נזיר, דבית הלל אומרים, אינו נזיר ובית הלל סברי הואיל ולא נדר כדרך הנוזרים לא הוי נזיר, שאין נזירות מן הגרורות ומן הדבילה.

אמר רבי יהודה, אף בשאמרו בית שמאי, לא אמרו אלא באומר הרי הן עלי קרבן דלא נחלקו בית שמאי ובית הלל לענין נזירות דלא הוי נזיר. לא נחלקו אלא באומר בלבי הנה שיהיו הגרורות עלי קרבן, בית שמאי סברי דהוי נזיר מן הגרורות, ובית הלל סברי דלא הוי נזיר:

ב

אמר, אמרה פרה זו הריני נזירה אם עומדת אני מי שהיתה פרתו רבוצה ואינה רוצה לעמד, ואמר, פרה זו סבורה שלא תעמד ואמרת בלבה הריני נזירה אם עומדת אני, ואני אומר הריני נזיר ממנה אם לא תעמד.

אמר הדלת הזה הריני נזיר אם נפתח אני וכן דלת נעולה שאינה יכולה להפתח, ואמר, סבורה דלת זו שלא אפתחנה ואומרת הריני נזירה אם נפתח אני, ואני אומר הריני נזיר ממנה אם לא תפתח. ואחר כך עמדה פרה זו מאליה או שהעמידה אחרים ולא העמידה הוא, וכן הדלת נפתחה מאליה או באחר ופתחה ולא פתחה הוא.

בית שמיאי אומרים, נזיר דאזלי לטעמיהו דאמרי בנדר מן הגרוגרות ומן הדבלה שהוא נזיר אף על פי שאין נזירות מן הגרוגרות ומן הדבלה, הכי נמי אף על פי שאין נזירות מן הבהמה ומן הדלת, הרי זה נזיר. ואף על פי שעמדה הבהמה ונפתחה הדלת, לא היתה דעתו אלא שיעמידנה או יפתחה הוא בעצמו, ובית הלל אומרים, אינו נזיר.

וכי הכל אומרים. לדבריהם דבית שמאי. לדין אפלו אם לא עמדה כלל לא הוי נזיר, מפני שגדר שלא כדרך הנזירים, שאין נזירות מן הבהמה ומן הדלת, אלא לדיכוי דאמרינו שאין אדם מוציא דבריו לבטלה וכי אמר הריני נזיר אדעתא דלהוי נזיר קאמר, אודו לן מיהת היכא דעמדה מאליה או אחרים העמידה דלא הוי נזיר, שהרי הוא לא אמר אלא אם לא תעמד והרי עמדה.

אמר רבי יהודה, אף כשאמרו בית שמאי, לא אמרו אלא באומר הרי פרה זו עלי קרבן אם עומדת היא לא נחלקו בית שמאי על בית הלל לענין נזירות דלא הוי נזיר. לא נחלקו אלא באומר בלבי היתה שתהיה בהמה זו קרבן בשעה שאמרת שאינה נזיר ממנה אם לא תעמד. דבית שמאי סברי הואיל ולא העמידה הוא הוי קרבן, ובית הלל סברי הואיל ועמדה אינה קרבן:

ג

מזוגו לו את הכוס, ואמר הריני נזיר ממנו, הרי זה נזיר. מעשה באשה אחת שהיתה שפורה ומזוגו לה את הכוס, ואמרה הריני נזירה ממנו, אמרו חכמים, לא נתפונה אלא לומר הרי הוא עלי קרבן:

מעשה באשה אחת וכו'. מתניתין חסורי מחסרא והכי קתני, אם היה שפור ואמר הריני נזיר ממנו, אינו נזיר, שלא היה דעתו אלא לאסור אותו הכוס עליו בלבד, וכי היכי דלא ליתי ליה כוס אחרת אמר הריני נזיר. ומעשה נמי באשה אחת שפורה וכו'.

ד

הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומשמא למתים, הרי זה נזיר ואסור בכלן ובהא פלי עקמא מזדו, מפני שהתנה על מה שכתוב בתורה, וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל.

יודע אני שיש נזירות אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין, הרי זה אסור דין ותגלסת וטמאה האסורים בנזיר, הנזיר מאחד מהן נזיר בכלו. ורבי שמעון מתיר דסבר אינו נזיר עד שיזור מפלו.

יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל סבור הייתי שחכמים מתירים לי מפני שאין אני יכול לחיות אלא ביין, או מפני שאני קוֹבֵר את המתים, הרי זה מתיר דהוי נזיר אנסים, והוא אסור מארבעה נדרים שהתירו חכמים. ורבי שמעון אסור דסבר ארבעה נדרים שהתירו חכמים צריכים שאלה לחכם. ואין הלכה כרבי שמעון בהני תרי בבי דמתניתין:

ה

הריני נזיר ועלי לגלח נזיר קבל עליו נזירות, ועוד קבל עליו להביא קרבנות על נזיר אחר, ושמע חברו ואמר ואני ועלי לגלח נזיר ובה חברו גם הוא ואמר פו, אם היו פקחים, מגלחים זה את זה כל אחד פוטר את חברו בקרבנותיו, ואף על פי שבשעה שנדר הראשון לגלח נזיר אפתי לא הוי השני נזיר. ואם לאו, מגלחים נזירים אחרים:

ו

הרי עלי לגלח חצי נזיר, ושמע חברו ואמר ואני עלי לגלח חצי נזיר, זה מגלח נזיר שלם וזה מגלח נזיר שלם, דברי רבי באיר רבי מאיר לטעמיה דסבר תפוס לשון ראשון, וכי אמר הרי עלי לגלח, תגלחת שלמה קאמר, וכי הדר קאמר חצי נזיר, לאו כל כמיניה למהדר ביה אפלו תוך כדי דבור.

וחכמים אומרים, זה מגלח חצי נזיר וזה מגלח חצי נזיר ורובן סברי נדר ופתחו עמו הוא, והוי כאומר חצי קרבנות של נזיר עלי, שאינו חייב אלא חצי קרבנות של נזיר. והלכה כחכמים:

ז

הריני נזיר לכשיהיה לי בן, ונולד לו בן, הרי זה נזיר. נולד לו בת, טמטום, ואנדרוגינוס, אינו נזיר דבלשון בני אדם לא מקרי בן אלא זכר, ולא נקבה ולא טמטום ואנדרוגינוס. וולד מקרי אפלו נקבה וטמטום ואנדרוגינוס. אם אמר, כשאראה כשיהיה לי וולד, אפלו נולד לו בת, טמטום, ואנדרוגינוס, הרי זה נזיר:

ח

הפילה אשתו ולא ידע אי בר קמא הוא אי נפל הוא, אינו נזיר ומתניתין רבי יהודה היא דאמר לא מחית איניש נפשיה אפקא, וכי אמר כשיהיה לי וולד, על וולד ודאי קאמר.

רבי שמעון אומר, אם היה בן קמא, הרי אני נזיר חובה. ואם לאו, הרי אני נזיר נדבה רבי שמעון סבר ספק זירות להחמיר, הלכה צריקה להיות נזיר מספק, ומתנה ואומר אם בן קמא הוא הריני נזיר חובה, ואם לאו הריני נזיר נדבה, ומגלח ומביא קרבנותיו לסוף שלשים יום. ובלא תנאי לא היה יכול להביא קרבן מספק. ואין הלכה כרבי שמעון.

חזרה וילדה, הרי זה נזיר שהרי לא נהג זירות מחמת הנפל, ועקשיו שילדה וולד של קמא חלה זירות. וילדברי רבי שמעון צריקה לחזר ולהתנות, דשמא הראשון היה וולד של קמא. רבי שמעון אומר, אם הראשון בן קמא, הראשון חובה וזו נדבה. ואם לאו, הראשון נדבה וזו חובה:

ט

הריני נזיר, ונזיר כשיהיה לי בן מי שקבל עליו זירות סתם, ועוד קבל עליו זירות אחרת כשיהיה לו בן, התחיל מונה את שלו ואחר כך נולד לו בן, משלים את שלו תחלה, ומגלח ומביא קרבן ואחר כך מונה את שלו בנו.

הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר שקבל עליו תחלה זירות בנו, התחיל מונה את שלו ואחר כך נולד לו בן קדם שישלמו שלשים יום, מניח את שלו ומונה את שלו בנו דכיון שקבל עליו זירות בנו תחלה, מיד כשנולד לו בן צריקה להניח את שלו ולמנות של בנו, ואחר כך משלים את שלו:

י

הריני נזיר לכשיהיה לי בן, ונזיר מאה יום. נולד לו בן עד שבועים, לא הפסיד כלום. שקשהוא מפסיק זירותו ומונה זירות בנו ומגלח וחוזר ומשלים את שלו לתשלום זירותו מן השבועים שמנה כבר עד המאה שנה, הם שלשים יום, נמצא בין תגלחת של זירות בנו לתגלחת של תשלום זירותו שלשים יום ואינו מפסיד כלום.

לאחר שבועים, סותר שבועים, שאין תגלחת פחות משלשים יום:

אבל אם מנה יותר משבועים יום קודם שהתחיל בזירות בנו ובא להפסיק זירותו כדי להתחיל זירות בנו, כשיגלח על זירות בנו ובא להשלים זירותו עד מאה יום שנה נמצאו פחות משלשים יום בין תגלחת של זירות בנו לתגלחת של זירותו, ואי אפשר להיות בין תגלחת לתגלחת פחות משלשים יום, ונמצא מפסיד כל אותן הימים שמנה יותר משבועים.

ניתן להשיג את הגליון במאגר העלונים הממוחשב של 'דרשו', וכן במייל -

2711526@GMAIL.COM

את כללי העריכה ניתן לראות במבוא לגליון 1

הארות הערות ותיקוני טעויות יתקבלו בברכה

כמו"כ ניתן להשיג את הגליון 'חומש רשי' משולבי

כל הזכויות שמורות. © ניתן להעתיק ולהפיץ ללא כוונת רווח.